

Vardag och vision

För ett par veckor sedan arrangerades i Helsingfors Mässhall ett historiskt seminarium om det inhemska partiväsendets utveckling sedan lantdagsreformen 1906. Reformens 100-årsjubileum firas som bekant i år med många stora begivenheter, vilket är alldeles på sin plats med tanke på alla de gynnsamma effekter som reformen hade för hela samhällsutvecklingen.

En central fråga i seminariets fyra vetenskapliga inlägg var vilka drivkrafter som har burit upp flera av våra partier fram till våra dagar. I blickfånget var därför socialdemokraterna, Centern, Samlingspartiet och Svenska folkpartiet, som alla har anor från början av 1900-talet.

Jag själv talade om Svenska folkpartiet och framhävde att ett politiskt parti behöver två saker för att överleva diverse samhälleliga konjunkturen, kriser och strukturomvandlingar. För det första måste partiet på ett trovärdigt sätt kunna bevaka och driva sina anhängares intressen. Kort sagt, intressebevakning är den hårda kärnan i all politisk verksamhet.

Någon kanske invänder att Gröna förbundet är ett bra exempel på ett parti som inte driver en viss folkgrupps intressen. Frågan är om det stämmer. De grönas anhängare är i främsta hand en upplyst medelklass i städerna, som utan risk för ekonomiska uppoffringar kan stödja ekologiskt hållbara samhällslösningar, som i och för sig är högst motiverade.

För det andra måste ett parti som vill vara långlivat och vitalt kunna formulera en enhetlig samhällsvision som överskrider den snäva intressebevakningen. Det räcker inte med vackert författade partiprogram och hyllningstal inför den egna partikretsen. Visionen måste regelbundet och begripligt föras ut i offentligheten av partiets ledande gestalter, som i dagens TV-dominerade mediavärld dessutom borde ha rätt utstrålning.

I Svenska folkpartiets fall har intressebevakningen naturligtvis handlat om att försvara det svenska språkets och den svenskspråkiga befolkningens fortbestånd i vårt land. Denna gemensamma målsättning gjorde det möjligt för personer från mycket olika bakgrund att grunda partiet för hundra år sedan och har sedan dess flera gånger förhindrat partiets sönderfall.

Partiets samhällsvisioner har av förståeliga skäl upplevt större förändringar. I dag är den största utmaningen utan tvivel hur partiet skall framstå som ett attraktivt alternativ för den ständigt växande grupp av människor vars vardag är minst tvåspråkig. För att detta skall lyckas borde partiet arbeta energiskt för att det svenska inslaget i vårt samhälle skall upplevas mer som en vederkvickande oas än som ett noggrant bevakat naturskyddsområde.

Detta är förstås lättare sagt än gjort. Och dessutom kan man fråga sig i vilken mån uttryckligen SFP skall gå i spetsen för en dylik kulturell och social generositet. Är inte detta något som var och en av oss borde odla på mikroplan? Jovisst, men det är inte sagt att en dylik gräsrotsrörelse i denna situation räcker till. Därför behövs modiga visionärer nu i synnerhet bland politikerna.

Henrik Meinander, Hufvudstadsbladet (HBL) 24.2.2006